

Anonimizuota versija

Vertimas

C-206/24 - 1

Byla C-206/24

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2024 m. kovo 14 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Cour de cassation (Prancūzija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2024 m. kovo 13 d.

Kasatoriai:

YX

Logistica I Gestio Caves andorrannes I Vida SA

Kitos kasacinio proceso šalys:

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Relance

Directeur général des douanes et droits indirects

<...>

PRANCŪZIJS RESPUBLIKA

PRANCŪZŲ TAUTOS VARDU

2024 m. kovo 13 d. COUR DE CASSATION (KASACINIS TEISMAS)
CHAMBRE COMMERCIALE, FINANCIÈRE ET ÉCONOMIQUE
(KOMERCINIŲ, FINANSINIŲ IR EKONOMINIŲ BYLŲ SKYRIUS)
SPRENDIMAS

1. YX <...> 99000 Andora [Andoros Kunigaikštystė],

LT

2. Bendrovė *Logistica I Gestio Caves andorrannes I Vida*, ankstesnis pavadinimas *Caves Andorrannes*, akcinė bendrovė, kurios buveinė yra adresu <...> 99000 Andora [Andoros Kunigaikštystė],

pateikė <...> kasacinį skundą Nr. <...> dėl 2020 m. vasario 10 d. Tulūzos apeliacinio teismo (pirmoji kolegija, 1 skyrius) priimto sprendimo, susijusio su ginču tarp jų ir:

1. *Ministre de l'économie, des finances et de la relance* (Ekonomikos, finansų ir ekonomikos gaivinimo ministras), registruotosios buveinės adresas <...> 75572 Paryžius <...> (Prancūzija),

2. *Directeur général des douanes et droits indirects* (Muitinės ir netiesioginių mokesčių generalinis direktorius), buveinės adresas <...> 93558 Montréjus (Prancūzija),

kitų kasacinio proceso šalių.

Grįsdami kasacinį skundą, kasatoriai nurodo vieną pagrindą.

<...>.

<...>, [procesiniai klausimai]

Cour de cassation komercinių, finansinių ir ekonominių bylų skyrius <...>, įvykus svarstymams pagal įstatymus, priėmė šį sprendimą.

Faktinės aplinkybės ir procesas

- 1 Remiantis skundžiamu sprendimu ([*Cour d'appel de*] *Toulouse* (Tulūzos apeliacinis teismas), 2020 m. vasario 10 d.), 1988–1991 m. Andoros importuotojai per bendrovę *Ysal*, Prancūzijoje įsteigtą muitinės tarpininkę, importavo prekes iš trečiųjų šalių į Europos Sąjungą. Už šį importą Prancūzijoje buvo sumokėti importo muitai.
- 2 1991 m. sausio 23 d. Europos Bendrijų Komisija paskelbė nuomonę, kuria pripažino iš trečiųjų šalių į Andorą gabenamų prekių apmokestinimą negaliojančiu ir nurodė Prancūzijai per 30 dienų nustoti reikalauti, kad į Andorą gabenamos prekės būtų išleidžiamos į laisvą apyvartą Bendrijoje, kai kerta Prancūzijos teritoriją.
- 3 2002 m. balandžio 9 d. bendrovė *Ysal* kreipėsi į teismą dėl muitinės administracijos veiksmų, prašydama priteisti iš jos žalos atlyginimą, atitinkantį tariamai neteisėtai 1988–1991 m. surinktus importo į Andorą muitus. 2004 m. sausio 27 d. pirmosios instancijos teismas atmetė jos reikalavimus.
- 4 2008 m. gegužės 20 d. bendrovė *Ysal* kreipėsi į pirmosios instancijos teismą dėl muitinės administracijos veiksmų, prašydama grąžinti muitus, kurie buvo

nepagrįstai surinkti pagal 1988–1991 m. pateiktas importo deklaracijas. 2010 m. birželio 15 d. sprendimu pirmosios instancijos teismas pripažino bendrovės *Ysal* skundą nepriimtiniu dėl teisės ir suinteresuotumo pareikšti skundą neturėjimo. 2011 m. gruodžio 13 d. vieno *cour d'appel* (apeliacinis teismas) sprendimu šis sprendimas buvo paliktas galioti. 2014 m. sausio 21 d. sprendimu <...> *Cour de cassation* atmetė bendrovės *Ysal* kasacinį skundą.

- 5 Gražinę bendrovei *Ysal* importo muitus, kuriuos ši bendrovė sumokėjo už juos, Andoros importuotojai, kurių teises perėmė bendrovė *Logistica I Gestio Caves Andorranes I Vidal* (toliau – bendrovė *Caves andorranes*) ir YX, 2015 m. liepos 16 d. kreipėsi į muitinės administraciją dėl nepagrįstai sumokėtus muitus atitinkančios sumos sumokėjimo.
- 6 2017 m. liepos 4 d. *Tribunal de grande instance de Toulouse* (Tulūzos apygardos teismas) atmetė bendrovės *Caves andorranes* ir YX reikalavimus, o *Cour d'appel de Toulouse* 2020 m. vasario 10 d. sprendimu paliko galioti šį sprendimą.
- 7 Atmesdamas *Caves andorranes* ir YX prašymus, *Cour d'appel de Toulouse* nusprendė, kad muitinės administracija, atlikdama *ex officio* gražinimą, numatytą 1979 m. liepos 2 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1430/79 dėl importo ar eksporto muitų gražinimo arba atsisakymo juos išieškoti 2 straipsnyje ir 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (Bendrijos muitinės kodeksas), 236 straipsnio 2 dalies 3 pastraipoje, privalo turėti informacijos, reikalingos muitų, kurie gali būti sugražinti, dydžiui ir kiekvieno mokesčio mokėtojo tapatybei nustatyti neatliekant neproporcingo tyrimo.
- 8 Bendrovė *Caves andorranes* ir YX, kurie pateikė kasacinius skundus dėl šio sprendimo, priekaištuoja šiam teismui dėl to, kad jis atmetė jų reikalavimus.

Kasacinio skundo pagrindo vertinimas

Dėl kasacinio skundo pagrindo pirmos dalies

- 9 <...>. <...> [*nacionalinės proceso teisės nuostatos*]

Dėl kasacinio skundo pagrindo ketvirtos dalies

Kasacinio skundo pagrindo išdėstymas

- 10 Bendrovė *Caves andorranes* ir YX kritikuoja sprendimą atmesti jų reikalavimus, nors „muitinės savo iniciatyva privalo gražinti importo muitus, jeigu per trejus metus nuo skolininko informavimo apie muitus dienos pačios nustato, kad juos mokant nebuvo teisiškai privaloma sumokėti jų sumos; [jų teigimu,] tam, kad atmestų visus *Direction générale des douanes et des droits indirects de Midi-Pyrénées* (Pietų-Pirėnų muitinės ir netiesioginių mokesčių generalinis

direktoratas) skirtus reikalavimus, pripažindamas, jog muitinės administracija, norėdama *ex officio* sugrąžinti muitą, turi turėti visą informaciją, reikalingą siekiant nustatyti sumą, kuri gali būti grąžinta, ir žinoti kiekvieno skolininko tapatybę, neprivalėdama atlikti neproporcingo tyrimo, apeliacinis teismas, kuris papildė įstatymą viena sąlyga, pažeidė 1979 m. liepos 2 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1430/79 2 straipsnį, kuris vėliau iš esmės buvo kodifikuotas kaip Bendrijos muitinės kodekso 236 straipsnio 2 dalis.

- 11 Kasaciniame skunde keliamas klausimas, ar siekiant įgyvendinti 1979 m. liepos 2 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1430/79 dėl importo ar eksporto muitų grąžinimo arba atsisakymo juos išieškoti (1979 m. liepos 2 d. reglamentas) 2 straipsnio 2 dalį (tapusią Bendrijos muitinės kodekso 236 straipsnio 2 dalimi) reikia, kad muitinės administracija turėtų pakankamai informacijos apie muitų skolininką ir skolą muitinei, neprivalėdama atlikti neproporcingo tyrimo.
- 12 <...> Kasaciniame skunde taip pat keliamas išankstinis klausimas, ar muitinės iniciatyva pinigai gali būti grąžinami praėjus daugiau nei trejiems metams nuo skolininko informavimo apie jo teises dienas.
- 13 *Cour de cassation* dar nėra nagrinėjęs šio klausimo.

Taikytini teisės aktai

Sąjungos teisė

- 14 Taikydamos Bendrijos teisės viršenybės principą, tapusį Sąjungos teise, valstybės narės Bendrijos vardu renka muitus už Europos Sąjungoje importuotas prekes, vadovaudamosi tik Europos Sąjungos teisės aktais (2019 m. birželio 24 d. Sprendimo *Daniel Adam Poplawski*, C-573/17, 58 ir 61 punktai).
- 15 1979 m. liepos 2 d. reglamento 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad importo muitai grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti, jeigu kompetentingoms institucijoms priimtiniu būdu nustatoma, kad į apskaitą įtraukta tokių muitų suma yra susijusi su prekėmis, dėl kurių skolos muitinei neatsirado arba dėl kurių skola muitinei išnyko kitaip nei sumokėjus tą sumą ar suėjus senaties terminui, arba jei skolos suma dėl kokių nors priežasčių yra didesnė už teisėtai surinktą sumą.
- 16 Minėto straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad importo muitai grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti dėl bet kurios iš 1 dalyje nurodytų priežasčių, jeigu per trejus metus nuo išieškojimo institucijos atlikto tų muitų įtraukimo į apskaitą dienos jos atitinkamai muitinės įstaigai pateikia prašymą ir kad kompetentingos institucijos savo iniciatyva juos grąžina arba atsisako juos išieškoti, jeigu per šį laikotarpį pačios nustato, kad susiklostė kuri nors iš 1 dalyje aprašytų situacijų.
- 17 Bendrijos muitinės kodekso 236 straipsnio 2 dalyje, kuri taikoma nuo 1994 m. sausio 1 d. ir kurioje atkartotos 1979 m. liepos 2 d. reglamento 2 straipsnio nuostatos, nurodyta, kad importo arba eksporto muitai grąžinami arba atsisakoma

juos išieškoti, jeigu per trejus metus nuo skolininko informavimo apie tokių muitų sumą dienos atitinkamai muitinės įstaigai pateikiamas prašymas. Šis laikotarpis pratęsiamas, jeigu suinteresuotas asmuo pateikia įrodymus, kad pateikti tokį prašymą per nustatytą laikotarpį jam sukliudė ypatingos aplinkybės arba *force majeure*. Jeigu muitinė per šį laikotarpį pati nustato, kad susidarė kuri nors iš 1 dalies pirmojoje ar antrojoje pastraipose aprašytų situacijų, ji gražina arba atsisako išieškoti muitą savo iniciatyva.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikimo motyvai

- 18 1990 m. birželio 28 d. Andoros Kunigaikštystė ir Europos ekonominė bendrija sudarė susitarimą, kurio 2 straipsnyje nustatyta, kad Europos ekonominė bendrija ir Andoros Kunigaikštystė sudaro muitų sąjungą, skirtą prie Suderintos sistemos 25–97 skirsnių priskirtiems produktams, pirmoje antraštinėje dalyje nustatytais sąlygomis, o 24 straipsnyje nustatyta, kad jis įsigalioja 1990 m. liepos 1 d.
- 19 Bendrovė *Caves andorranes* ir YX teigia, kad 1979 m. liepos 2 d. reglamento 2 straipsnio 2 dalyje numatyta muitinės įstaigų pareigai savo iniciatyva gražinti importo ar eksporto muitus taikoma tik tam tikra termino sąlyga ir kad tik tuo atveju, jei administracija, praėjus daugiau nei trejiems metams nuo pranešimo skolininkui apie muitus, būtų užginčijusi jų nepagrįstumą, ji nebūtų privalėjusi savo iniciatyva [jų gražinti].
- 20 Jie teigia, kad šiose nuostatose nenumatyta, jog tam, kad gražintų neteisėtai surinktus muitus, muitinė privalo turėti visą informaciją, reikalingą muitų sumai apskaičiuoti, ir žinoti kiekvieno mokėtojo asmens tapatybę, neprivalėdama atlikti neproporcingo tyrimo.
- 21 Iš to jie daro išvadą, kad apeliacinis teismas minėto reglamento 2 straipsnio 2 dalį papildė sąlyga, kurios reglamente nėra.
- 22 Muitinės administracija savo ruožtu teigia, kad savo iniciatyva gražinti importo ar eksporto muitus gali tik tuo atveju, jei turi visą informaciją, leidžiančią konstatuoti, jog šie muitai buvo surinkti nepagrįstai ir turi būti gražinti.
- 23 Ji teigia, kad šiuo atveju nebūtų galėjusi savo iniciatyva gražinti muitų, jei neturėtų visos informacijos, būtinos norint pačiai konstatuoti, jog toks gražinimas būtinas. Ji priduria, jog iš jos negalima reikalauti, kad ji pati atliktų išsamų tyrimą kiekvienam atitinkamam ūkio subjektui gražintinai muitų sumai nustatyti.
- 24 Neatrodo, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas būtų priėmęs sprendimą dėl sąlygų, kuriomis administracija turi gražinti muitus, kai nustato, jog jie neturėjo būti sumokėti.
- 25 *Cour de cassation* kyla klausimas, ar 1979 m. liepos 2 d. reglamento 2 straipsnio 2 dalies ir Bendrijos muitinės kodekso 236 straipsnio 2 dalies nuostatos, pagal kurias kompetentinga institucija savo iniciatyva gražina muitus, kai pati

konstatuoja, kad jie teisiškai neprivalomi, turi būti aiškinamos taip, kad kompetentinga institucija privalo savo iniciatyva grąžinti teisiškai nemokėtinus muitus tik tuo atveju, jei turi visą būtiną informaciją, kad tai padarytų, ir ar neprivalo imtis neproporcingų tyrimų, jei tokios informacijos neturi.

- 26 Dėl terminų, per kuriuos turi būti grąžinti nepagrįstai surinkti muitai, pirmoji generalinė advokatė tvirtina, kad muitinės pareiga grąžinti muitus esant tokiai pačiai situacijai, kokią nagrinėja *Cour de cassation*, pagal 1979 m. liepos 2 d. reglamento 2 straipsnį arba Bendrijos muitinės kodekso 236 straipsnio 2 dalį gali būti įgyvendinama tik trejus metus nuo pranešimo skolininkui apie muitus datos.
- 27 Remdamasis Bendrijos muitinės kodekso 236 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa, Teisingumo Teismas nusprendžia, kad Teisingumo Teismui pripažinus antidempingo reglamentą negaliojančiu, ekonominės veiklos vykdytojas iš esmės nebegalės reikalauti grąžinti pagal šį reglamentą sumokėtus antidempingo muitus, kurių atžvilgiu pasibaigė Bendrijos muitinės kodekso 236 straipsnio 2 dalyje numatytas trejų metų terminas. Iš tikrųjų pagal Muitinės kodekso 236 straipsnio 2 dalį teisiškai neprivalomi muitai grąžinami tik per trejus metus (2012 m. birželio 14 d. Sprendimo *Civad*, C-533/10, 21 punktą).
- 28 Kasaciniam teismui kyla klausimas, ar ši jurisprudencija taikoma tuo atveju, kai kompetentingos institucijos privalo grąžinti mokesčių savo iniciatyva. Iš tiesų jis siekia išsiaiškinti, ar 1979 m. liepos 2 d. reglamento 2 straipsnio 2 dalies antros pastraipos nuostatos, pagal kurias kompetentingos institucijos savo iniciatyva grąžina muitus, jeigu per trejus metus nuo jų įtraukimo į apskaitą dienos nustato, kad muitai nebuvo teisiškai privalomi, turi būti aiškinamos taip, kad praėjus šiam terminui kompetentingos institucijos nebegali savo iniciatyva atlikti grąžinimo, net jei nustatoma, kad per šį laikotarpį jos konstatavo, jog muitai nebuvo teisiškai privalomi.
- 29 Taigi kyla abejonių dėl 1979 m. liepos 2 d. reglamento dėl importo ar eksporto muitų grąžinimo arba atsisakymo juos išieškoti 2 straipsnio 2 dalies nuostatos, pakartotos Bendrijos muitinės kodekso 236 straipsnio 2 dalyje, aiškinimo.
- 30 Taigi kyla klausimų, ar muitinės nepagrįstai surinktų muitų grąžinimas savo iniciatyva, pirma, turi būti įvykdytas per trejus metus, [ir], antra, ar priklauso nuo to, ar muitinė žino atitinkamų ūkio subjektų tapatybę ir kiekvienam iš jų grąžintinas sumas, neprivalėdama atlikti neproporcingų tyrimų.
- 31 Vadinasi, būtina kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą.

REMDAMASIS ŠIAIS MOTYVAIS, *Cour de cassation*,

atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį

PATEIKIA Europos Sąjungos Teisingumo Teismui tokius klausimus:

1. Ar 1979 m. liepos 2 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 430/79 dėl importo arba eksporto muitų grąžinimo arba atsisakymo juos išieškoti 2 straipsnio 2 dalį, perkeltą į 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 236 straipsnio 2 dalies trečią pastraipą, reikia aiškinti taip, kad muitinės surinkti muitai turi būti grąžinami savo iniciatyva per trejų metų laikotarpį, skaičiuojamą nuo tos dienos, kai už jų surinkimą atsakinga institucija įtraukė juos į apskaitą, ar kad muitinė turi turėti galimybę per trejus metus nuo įvykio, dėl kurio atsirado prievolė sumokėti muitus, įrodyti, kad šių muitų mokėti nereikėjo?

2. Ar 1979 m. liepos 2 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 430/79 dėl importo arba eksporto muitų grąžinimo arba atsisakymo juos išieškoti 2 straipsnio 2 dalį, perkeltą į 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 236 straipsnio 2 dalies trečią pastraipą, reikia aiškinti taip, kad muitinės surinktų muitų grąžinimas savo iniciatyva priklauso nuo to, ar jai žinoma atitinkamų ūkio subjektų tapatybė ir kiekvienam iš jų grąžintinos sumos, nors ji neprivalo atlikti išsamaus ar neproporcingo tyrimo?

Bylos nagrinėjimas sustabdomas, kol bus priimtas Teisingumo Teismo sprendimas.

<...>. [Informacija apie procesą]

DARBINIS VERDINIS